AMZV ČR, ZÚ Budapešť 1939, kart. 10, f. 245, č. 125. Kópia, strojopis.

[1] Rokovanie sa uskutočnilo v dňoch 9. – 10. 2. 1939.

[2] Pozri dok. č. 137.

[3] Na žiadanú otázku odpovedal minister J. Sivák nasledovne: „Otázka kultúrnej autonómie nemeckej menšiny v Slovenskej krajine bude riešená snemom Slovenskej krajiny, a preto v prítomnej dobe nemôže sa o nej Ministerstvo školstva a národnej osvety SK bližšie vyjadriť. V ohľade účasti na správe školskej vyšlo sa nemeckej menšine v ústrety zriadením referátu pre nemecké školstvo v rámci Ministerstva školstva a národnej osvety SK, ktorý má za úkol starať sa o správu a rozvoj nemeckého menšinového školstva v SK. Poznamenáva sa však, že tu ide len opatrenie administratívne, ktoré budúcej zákonnej úprave menšinových otázok v ničom neprejudikuje, a preto je pre jednanie o veciach menšinových s Maďarskom irelevantné." – SNA, Vládny delegát pri MZV, kart. 2, č. 593/1939 prez.

124

27. január 1939, Budapešť.

Nóta predsedu česko-slovenskej delimitačnej komisie Š. Janšáka predsedovi maďarskej delegácie P. Telekimu o zdôvodnení česko-slovenského nároku na územnú kompenzáciu v dôsledku prijatia zásady katastrálnych hraníc obcí.

Excellence,

Me référant à la discussion qui a eu lieu au cours de la séance de la Commission de Délimitation le 26 javier a. c.[1], j'ai l'honneur de présicer mon point de vue comme suit:

La Délégation que j'ai l'honneur de présider a accepté, dès le commencement et d'accord avec la Délégation Hongroise, le principe des limites cadastrales notamment parce que à son avis ce principe est juste et équitable pour la population locale. En appliquant ce principe a l'étude détaillée de la frontière future, il en résulte en comparaison avec la ligne fixée par les arbitres, une perte de te territoire d'environ 20.000 hectares.

Mon gouvernement tout en acceptant en maintenant le principe des limites cadastrales, n'est pas, toutefois, enclin de subir des pertes aussi grandes qui en résultent.

Pour cette raison mon gouvernement demande une compensation raisonnable de ces pertes. Cette compensation pourrait se faire en respectant toujours le principe éthnique par la cession des certains villages slovaques à la Tchéco-Slovaquie et par la suppression de certains saillis de la ligne de frontière qui gènent l'administration des deux pays.

Dans ce Cadre la Délégation Tchéco-Slovaque a les pouvoirs pour continuer les négociations[2].

Veuillez agréer, Excellence, l'assurance de ma plus haute considération.

Vaša Excelencia,

odvolávajúc sa na náš rozhovor z 26. januára t. r. počas zasadnutia delimitačnej komisie[1], mám tú česť upresniť moje stanovisko nasledovne:

Delegácia, ktorú mám tú česť viesť, v súlade so stanoviskom maďarskej delegácie si od začiatku osvojila zásadu katastrálnych hraníc území obcí predovšetkým preto, že táto zásada je spravodlivá z hľadiska miestneho obyvateľstva. Pri aplikovaní tohto princípu a pri detailnom štúdiu budúcej hranice v porovnaní s čiarou stanovenou arbitrami vzniká strata teritória v rozsahu asi 20 000 hektárov v náš neprospech.

Napriek tomu, že moja vláda vždy akceptovala a dodržiavala zásadu katastrálnych hraníc územia obcí, nie je naklonená podstúpiť takú veľkú stratu, ktorá z nej vyplýva.

Z toho dôvodu moja vláda žiada za uvedenú stratu primeranú náhradu. Pri akceptovaní etnického princípu by táto náhrada mohla prísť do úvahy odstúpením určitých slovenských obcí Česko-Slovensku a vyrovnaním určitých výbežkov hraničnej čiary, ktoré sťažujú výkon štátnej služby.

Česko-slovenská delegácia je v tomto smere splnomocnená pokračovať v rokovaniach.[2]

Vaša Excelencia, ráčte prijať prejav mojej najhlbšej úcty.

AMZV ČR, ZÚ Budapešť 1939, kart. 10, f. 242, č. 147. Kópia, strojopis.

[1] Pozri dok. č. 134.

[2] Na záložke spisu sa nachádza rukopisná poznámka: „Pro domo. Nótu odovzdá pán odborový prednosta Janšák grófovi Telekimu 27. 1. 1939 o 13. 00 hodine."

125

27. január 1939, 12.52 hod., Budapešť. Telegram prijatý: 15.30, vyhotovený: 15.50
Správa česko-slovenského vyslanca M. Kobra týkajúca sa hodnotenia parlamentného expozé maďarského ministra zahraničných vecí I. Csákyho.

Část Csákyho exposé o poměru k Česko-Slovensku[1] a vyřešení mukačevského incidentu neuspokojuje. Řešení Mukačeva vykládá, jakoby česko-slovenská vláda vyslovila politování nad všemi případy poslední doby a zavázala se k náhradě veškerých škod, což neodpovídá ani výměně not v Praze, ani mému ústnímu sdělení z 20. t. m.[2]

Připustil, že česko-slovenská vláda nepřijímá plnou zodpovědnost za vyvolání události, leč chybí v projevu vřelejší ton, jejž jsme čekali a naznačení možnosti zlepšení obapolného poměru.

Kobr

AMZV ČR, TD 1939, č. 75. Kópia, strojopis.

[1] Ide o expozé I. Csákyho pred zahraničným výborom maďarského parlamentu.

[2] Pozri dok. č. 112.

126

27. január 1939, Bratislava.
List predsedu Zjednotenej maďarskej strany J. Esterházyho, v ktorom protestuje proti prepúšťaniu robotníkov maďarskej národnosti z bratislavských závodov.

Miniszterelnök úr!

A pozsonyi rendőrigazgatóság 22 395/38 szám alatt kelt átiratával értesitette a pozsonyi gázviz- és villamosmű igazgatóságát, hogy a 244/1938 és illetve 282/1938 számu kormányrendeletek